

Analyse meningsmålinger Rogaland juni 2019

Jeg skrev for ca. tre måneder siden en analyse av målinger i 8 av 23 kommuner i Rogaland foretatt i februar og mars dette året:

<http://www.pollofpolls.no/?cmd=Kommentarer&do=vis&kommentarid=2570>

Den inneholder en del historikk og bakgrunnsinformasjon som ikke vil bli gjentatt i denne analysen.

Nå er flere av kommunene, bl.a. de to største bykommune, Stavanger og Sandnes, målt på nytt, med til dels store forskjeller fra målingene tidligere i år. Dette er for Stavangers del den tredje offentliggjorte målingen så langt i år og for Sandnes den fjerde.

Også Jær-kommunene Klepp, Time og Hå er målt på nytt, også her med til dels store endringer.

I tillegg har det fra april til juni blitt offentliggjort målinger i fem kommuner som ikke var med i den forrige analysen. Dette gjelder Eigersund i sør, Randaberg like nord for Stavanger, og Tysvær, Vindafjord og Sauda som ligger som perler på en snor østover fra Haugesund langs fylkesgrensen mot Hordaland.

Dermed har vi så langt i år tall fra 13 av 23 kommuner. Disse sto ved kommunevalget i 2015 for hele 90,6 prosent av stemmene for fylket som helhet.

Av de kommunene som så langt ikke er målt, er tre små øykommuner med under 1.000 innbyggere. Resten ligger i den indre delen. Av disse er det kun Strand og Gjesdal som har mer enn 10.000 innbyggere. De øvrige har alle under 5.000 innbyggere.

Denne analysen er grundigst for de to største bykommunene, Sandnes og Stavanger, der jeg har hatt tilgang på bakgrunnsstoff. I begge byene måles Folkeaksjonen Nei til mer bompenger (FNB) til å kapre ca. hver åttende velger. Derfor er det lagt stor vekt på å analysere hvor FNBs velgere kommer fra og dets innvirkning på de øvrige partiene.

dth 30/6 2019

1. Sandnes

Det er nå avklart at sammenslåingen av Sandnes og mesteparten av Forsand til nye Sandnes vil bli gjennomført slik som forutsatt i den forrige analysen, dette til tross for at Forsand i mellomtiden har gjennomført folkeavstemning med klart flertall for heller å søke sammenslåing med nabokommunen i nord, Strand.¹ Se den forrige analysen for historiske bakgrunnstall og kommentar om hva sammenslåingen kan bety politisk.

Lokale kommunevalgmaalinger – alle med stortingsvalget 2017 som referansevalg – i perioden:

Sandnes	17.	12.	25.	14.	10.	K-	K-	17.	12.	25.	14.	10.	K-	K-
	06.	03.	02.	02.	09.	valg	valg	06.	03.	02.	02.	09.	valg	valg
	2019	2019	2019	2019	2018	2015	2011	2019	2019	2019	2019	2018	2015	2011
H	19,5	22,6	24,8	23,3	16,5	15,1	29,9	10	11	12	11	12	8	15
FrP	13,5	17,0	15,8	16,8	24,0	23,6	22,3	7	8	8	8	8	12	11
V	2,4	2,6	1,7	2,0	2,8	3,0	4,3	1	1	1	1	1	2	2
KrF	6,8	8,6	8,1	8,7	6,3	9,4	9,7	4	4	4	4	3	5	4
Sp	8,5	5,9	7,5	7,2	6,9	4,7	5,7	4	3	4	4	4	2	3
Ap	22,8	27,4	28,9	29,4	27,3	35,9	21,7	12	14	14	15	14	18	11
SV	4,6	5,6	5,0	3,9	6,4	2,4	3,1	2	3	3	2	3	1	2
R	2,9	2,3	1,9	1,8	1,2	0,7	0,4	1	1	1	1		0	0
MDG	4,0	3,1	1,6	3,1	2,4	2,8	0,5	2	2	1	2	1	1	
PP	1,1	0,6	0,3	0,0	0,0	1,1	2,0						0	1
PDK	0,4	0,3	0,2	0,6	1,6	0,7						1	0	
FNB	12,4	3,1	2,3	2,7	3,4			6	2	1	1	2		
Andre	1,0	0,9	1,9	0,5	1,2	0,6	0,4							
								49	49	49	49	49	49	49
Byrå	Res.	Res.	Res.	Res.	Res.									
Bestiller	SA	SA	SA	H	SA									

Den viktigste forskjellen mellom den ferskeste målingen og de tre målingene i februar/mars er Folkeaksjonen Nei til mer bompengers (FNB) gjennombrudd samt at alle de tre største partiene mister oppslutning. Dette samsvarer med trendene på de nasjonale målingene og målingene i flere av de andre større byene i 2. kvartal. Bakgrunnstallene viser at nesten halvparten av FNBS velgere kommer fra FrP (23 av 52 respondenter) og en firedel fra Høyre (13 av 52 respondenter). Deretter følger velgere som ikke stemte i 2017 med 5 respondenter, Ap og Sp med 4 respondenter hver og Rødt, KrF og Andre hver med 1 respondent. Denne fordelingen stemmer store trekk overens med gjennomsnittet av målingene i februar/mars da FNB gjennomsnittsscore var 2,7 prosent.

FNBS tilgang fra andre partier:

FNB	H	FrP	V	KrF	Sp	Ap	SV	R	MDG	Andre	Sum fra andre partier
Feb./mars	160	476	16	20	0	118	45	0	0	0	836
Juni	1070	2256	0	71	231	353	0	57	0	139	4177

FNB oppnår på målingen 6 mandater. Det sjette mandatet holdes med en margin på 278 stemmer, mens det mangler kun 36 stemmer på det syvende.

Nesten hele nedgangen for Høyre og FrP fra februar/mars til juni kan forklares med økt overgang til FNB. For Høyres del forsterkes nedgangen også av økt avgang til FrP ved at det netto bytteforholdet

¹ <https://www.nrk.no/rogaland/i-dag-kan-folkeavstemning-avgjore-forsands-skjebne-1.14531545>

mellom de to partiene har endret seg fra å være i fordel Høyre til fordel FrP i juni. En kan ikke se bort fra at også dette skyldes bompengemotstand. Tapet til FrP kompenseres ved økt tilgang av velgere fra de to andre regjeringspartnerne, slik at Høyres netto bytteforhold til de tre andre regjeringspartiene samlet sett blir positivt. Mot Ap er det netto bytteforholdet omtrent som i februar/mars mens avgangen til de andre partiene på venstresiden er voksende. Samtidig er tilgangen på velgere som ikke stemte i 2017 avtagende. Det samme er andelen usikre velgere.

Høyres netto utveksling med andre partier:

H	Lojale H	FrP	V	KrF	Sp	Ap	SV	R	MDG	Andre	FNB	Netto andre partier	På gjerdet
Feb./mars	6476	168	59	-143	-210	-654	-40	0	69	-77	-160	-987	-2119
Juni	5668	-218	183	135	-251	-621	-186	-87	-251	-76	-1070	-2442	-1857

Målingen gir Høyre 10 mandater, en fremgang fra 8 i 2015. Det tiende mandat holdes med en margin på 180 stemmer, mens partiet mangler 140 stemmer på å ta det ellefte.

Fremskrittspartiet er altså FNBs hovedleverandør. Sp har overtatt etter Ap som den nest største avtageren av FrP-stemmer. Mot Ap er det i juni ingen respondenter hverken til eller fra mot netto avgang i alle de tre målingene tidligere i år. Partiet har nå et positivt bytteforhold til regjeringspartnerne H og KrF og ingen utveksling mot Venstre.

FrPs netto utveksling med andre partier:

FrP	Lojale FrP	H	V	KrF	Sp	Ap	SV	R	MDG	Andre	FNB	Netto andre partier	På gjerdet
Feb./mars	4696	-168	-31	-214	-181	-258	21	0	0	-76	-476	-1383	-1562
Juni	3918	218	0	45	-292	0	58	-100	0	-184	-2256	-2411	-1220

Målingen gir Frp 7 mandater – mot 12 i 2015. Det syvende mandatet holdes med en margin på 148 stemmer, mens det mangler 167 stemmer på det åttende.

For både KrF og Venstre synes hovedproblemet å være at de nesten ikke henter velgere fra andre partier. KrF har i juni én enslig respondent i overgang fra FrP. Ellers henter partiet tre respondenter som ikke stemte i 2017. I februar/mars syntes bakgrunnstallene å varsle en positiv trend med økt positivt bytteforhold til andre partier fra den ene målingen til den andre. I juni er dette snudd til negativt bytteforhold mot samtlige partier det utveksler velgere med. Summen av disse endringene gir som nettovirkning at tap på over 800 velgere på tre måneder, noe som tilsvarer en firedel av partiets stemmetall i 2015. De to eneste positive trekkene i juni er noe økt lojalitet og halvert avgang til gjerdet. Men det siste gjør også at partiet har færre potensielle velgere å mobilisere.

KrFs netto utveksling med andre partier:

KrF	Lojale KrF	H	FrP	V	Sp	Ap	SV	R	MDG	Andre	FNB	Netto andre partier	På gjerdet
Feb./mars	2059	143	214	-4	-61	-128	0	-37	-18	107	-20	232	-811
Juni	2170	-135	-45	0	-74	-303	-71	0	0	0	-71	-699	-397

Målingen gir KrF 4 mandater – mot 5 i 2015. Fjerdemandatet er målingens sistemandat og holdes med en margin på bare 6 stemmer til Rødt.

Venstre løfter seg med 0,3 prosentpoeng fra gjennomsnittet av målingene i februar/mars. Hovedforklaringen er økt andel lojale velgere grunnet lavere overgang til sofaen. Likevel oppgir fortsatt kun 44% av partiets 2017-velgere at de akter å gjenta partivalget. Mens partiet på de tre målingene i februar/mars hadde noterte små overganger fra hele seks partiet, er det i juni redusert til to enslige sva-ler fra henholdsvis Høyre og Ap samt én respondent som ikke stemte ved referansevalget. Partiet taper mest til Høyre, MDG og Rødt. I februar/mars var det Ap som var den største avtageren av Venstre-stemmer, men i juni er dette nullt ut med én respondent hver vei.

Venstres netto utveksling med andre partier:

Venstre	Lojale V	H	FrP	KrF	Sp	Ap	SV	R	MDG	Andre	FNB	Netto andre partier	På gjerdet
Feb./mars	449	-59	31	4	2	-225	5	0	47	-16	-16	-321	-357
Juni	619	-183	0	0	0	-2	0	-90	-173	0	0	-488	-163

Målingen halverer partiets mandater fra 2 til 1, og dette mandatet holdes med en margin på kun 164 stemmer.

Bakgrunnstallene visere at Senterpartiets fremgang skyldes 1) økt lojalitet, 2) større tilgang på velgere fra Høyre, FrP, Ap og KrF og 3) at partiet har tettet små hull til partiene til venstre for Ap. At fremgangen ikke blir enda større skyldes at også Sp bidrar med velgere til FNB.

Sps netto utveksling med andre partier:

Sp	Lojale Sp	H	FrP	V	KrF	Ap	SV	R	MDG	Andre	FNB	Netto andre partier	På gjerdet
Feb./mars	1439	210	181	-2	61	-41	-41	-39	-25	0	0	302	-339
Juni	1831	251	292	0	74	206	0	0	0	0	-231	592	-170

Målingen dobler Sps mandater fra 2 til 4. Fjerdemandatet holdes med en margin på 272 stemmer, og det mangler kun 28 stemmer på det femte mandatet.

Arbeiderpartiet er målingens største taper og betyr at partiet har tapt nesten alt det vant ved sitt eksepsjonelt gode kommunevalg i 2015. Hovedårsaken er tredelt: 1) at et netto positivt bytteforhold til andre partier på ca. 1150 stemmer i februar/mars har forsvunnet, 2) redusert lojalitet med over 900 stemmer og 3) flere usikre velgere. I forhold til februar/mars er det Sp som er den største stemmetyven blant tidligere Ap-velgere, fulgt av FNB, Rødt og MDG. I samme retning trekker at en netto tilgang fra FrP og Venstre på til sammen nesten 500 velgere så å si er tørket inn. De eneste positive trekkene er økt overgang fra KrF og at tidligere lekkasjer til SV er tettet. Men i det siste tilfellet kan det mistenkes at disse velgerne ikke har vendt tilbake til Ap, men vandret videre mot venstre. Også aktiviseringen av velgere som i stemte i 2017 er for nedadgående, samtidig som andelen usikre velgere øker med litt over 400. Ap er det eneste partiet med en økt andel velgere på gjerdet.

Aps netto utveksling med andre partier:

Ap	Lojale Ap	H	FrP	V	KrF	Sp	SV	R	MDG	Andre	FNB	Netto andre partier	På gjerdet
Feb./mars	6716	654	258	225	128	41	-74	-7	44		-118	1151	-1294
Juni	5783	621	0	2	303	-305	6	-172	-84	9	-353	27	-1701

Målingen reduserer Aps mandater fra 18 til 12. Tolvtemandatet forsvares med en margin på 92 stemmer, mens det mangler 232 stemmer på det trettende.

SV går tilbake med 1 prosentpoeng fra forrige måling og får sin nest dårligste notering så langt i år. Men i forhold til gjennomsnittet av målingene i februar/mars er tilbakegangen kun på 0,2 prosentpoeng. I forhold til dette gjennomsnittet viser da også juni-målingen svært små endringer som i stor grad nuller hverandre ut. Partiet har økt tilgang på velgere fra borgerlig siden, men samtidig større netto avgang til konkurrentene på venstresiden. Det er Rødt som er den største avtageren, men det er også grunn til å merke seg at et tidligere positivt bytteforhold til Ap og Sp på denne målingen har forsvunnet. Dette kan tyde på at partiet er i ferd med å få samme problem som Ap, at velgerne bruker det til «mellomlanding» på sin vandring mot venstre.

SVs netto utveksling med andre partier:

SV	Lojale SV	H	FrP	V	KrF	Sp	Ap	R	MDG	Andre	FNB	Netto andre partier	På gjerdet
Feb./mars	899	40	-49	-5	0	41	74	19	-19	-22	-45	35	168
Juni	954	186	-58	0	71	0	-6	-117	0	0	0	76	123

SV dobler på målingen mandatene fra 1 til 2, men hadde inne 3 mandater på tre av de siste målingene. Partiet mangler denne gangen 41 stemmer på å ta det tredje mandatet, mens andremandatet holdes med en margin på 266 stemmer.

Rødt bakgrunnstall er svært solide; partiet trekker små strømmer av velgere fra de fleste andre partiene, nå også fra borgerlig side, og avgir få egne velgere. Det eneste svakhetstegnet er at partiet har ingen velgere på gjerdet. Det har dermed ingen reserver i egne rekker og er avhengig av økte overganger fra andre partier for å vokse videre.

Rødts netto utveksling med andre partier:

Rødt	Lojale R	H	FrP	V	KrF	Sp	Ap	SV	MDG	Andre	FNB	Netto andre partier	På gjerdet
Feb./mars	304	0	0	0	37	39	7	-19	91	0	0	155	72
Juni	695	87	100	90	0	0	172	117	74	0	-57	583	0

Slik målingen er presentert mangler partiet 3! stemmer på å ta nok et mandat – d.v.s. at det her er avrundingen som avgjør. Mandatet som ligger inn holdes med en margin på 242 stemmer. Partiet er urepresentert i dagens bystyre.

MDG profiterer på økt lojalitet og økt tilgang på velgere, særlig fra borgerlig side. I forhold til årets tidligere målinger er lekkasjene i praksis tettet. På juni-målingen noteres netto avgang kun til Rødt, men dette utgjøres av én enkelt respondent. Større effekt har det da at netto avgang til Ap og Høyre på årets tidligere målinger nå er vendt til netto gevinst samt at tilgangen fra Venstre er økende.

MDGs netto utveksling med andre partier:

MDG	Lojale MDG	H	FrP	V	KrF	Sp	Ap	SV	R	Andre	FNB	Netto andre partier	På gjerdet
Feb./mars	461	-69	0	47	-18	25	-44	19	-91	69	0	-61	235
Juni	842	251	0	174	0	0	84	0	-74	0	0	435	71

Målingen viser en dobling av mandattallet fra 1 til 2. Det andre mandatet holdes med en margin på 172 stemmer, mens det mangler 135 stemmer på å ta det tredje.

Av andre partier noterer Pensjonistpartiet 1,1 prosent, noe som er tilnærmet det samme som i 2015, da partiet ramlet ut av bystyret med svært knapp margin. Med denne målingen mangler partiet 36 stemmer på mandat. Vanligvis gjør partiet det svakere på meningsmålinger enn ved valg. Det er dermed ikke utenkelig at partiet kan returnere til bystyret.

Ellers er Liberalistene målt til 0,7 prosent, Partiet De Kristne til 0,4 og Piratpartiet til 0,3. Av disse er det kun de to første som stiller liste, og ingen av dem kan på det nåværende tidspunkt anses å ha reelle mandatsjanser.

Den siste målingen (bak betalingsmur i Aftenbladet):

<http://www.pollofpolls.no/?cmd=Maling&gallupid=3724>

<http://www.pollofpolls.no/?cmd=Kommentarer&do=vis&kommentarid=2602>

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/EWK49j/Bompengepartiet-nesten-like-stort-som-Frp-i-Sandnes>

<https://www.aftenbladet.no/meninger/kommentar/i/vQVWj/Kommentar-Folkeaksjonen-lager-vei-i-vellinga-og-kan-velte-Wirak-av-taburetten>

I dagens bystyre består flertallskonstellasjonen av Ap (ordfører), FrP (varaordfører) og Sp. Også SV deltok i samarbeidet ved periodens begynnelse, men trakk seg snart ut – noe det begrunnet med en protest mot FrP sentralt. I forrige periode var det disse fire partiene samt PP som samarbeidet. Posisjonen har i inneværende periode 32 av 49 mandater og dermed solid flertall.

Men med juni-målingen mister disse flertallet med kun 23 mandater (Ap 12, FrP 7 og Sp 4). Heller ingen annen noenlunde tradisjonell konstellasjon ligger an til flertall.

Av disse kunne en tenke seg at dagens fire regjeringspartier ville kunne søke sammen, men de oppnår kun 22 mandater (H 10, FrP 7, KrF 4 og V 1).

Heller ikke partiene på venstresiden (fra Sp og utover) med 21 mandater har flertall (Ap 12, Sp 4, SV 2, MDG 2 og R 1).

Mediekommentarene til målingen er at dagens ordfører, Aps Stanley Wirak, neppe ser seg i rollen som menig bystyremedlem i opposisjon i det som trolig er hans siste periode, og at han derfor vil gjøre hva han kan for å snekre sammen et nytt flertall for å bevare ordførerkjedet. Og historien har vist at han er i stand til å tenke og handle utradisjonelt, slik han gjorde da han fikk i stand dagens samarbeidskonstellasjon i 2011. Så langt jeg kan se, har han – i det minste teoretisk – følgende muligheter:

- 1) Å utvide dagens konstellasjon med ett eller flere partier:
 - a. Hvis han velger å gå til venstre vil f.eks. SV og MDG kunne sikre 2 eller 4 nye mandater og et flertall på enten 25 eller 27 mandater, men det er tvilsomt om et svekket FrP vil akseptere det.
 - b. Samme effekt kan oppnås ved å inkludere KrFs 4 og evt. Venstres 1 mandat, noe som vil kunne gi 27 eller 28 mandater. Dette ble sett på som det mest sannsynlige scenariet for noen måneder siden.
 - c. Nå spekulerer derimot avisene om at det er FNB (6) som er Wiraks favorittpartner dersom han må ha flere ben å stå på. Spørsmålet blir da om et svekket FrP, som ser på FNB som en livsfarlig konkurrent, vil akseptere et nesten jevnstort FNB som medlem av koalisjonen.
- 2) Partnerbytte:

- a. I de fleste større kommuner ligger det som en mer eller mindre uttalt premis at dersom den politiske situasjonen gjør det nødvendig, vil de tradisjonelle styringspartiene, Høyre og Ap, kunne søke sammen for å sikre forsvarlig styring. Slik var det i Sandnes senest i perioden 2007-11 da disse med tillegg av mellompartiene fant sammen for å holde FrP utenfor. Denne gangen ligger det etter juni-målingen ikke an til flertall av Ap (12) og Høyre (10) alene, men dette kan sikres av Sp (4) og/eller KrF (4) – evt. med tillegg av Venstres ene mandat. Dette vil da kunne gi mellom 26 og 31 mandater og dermed et nesten like stort flertall som i inneværende periode. I en slik konstellasjon, med Ap som største parti, er det vanskelig å se for seg noen annen en Wirak som ordfører. Siden ingen av dem trives særlig godt med dagens opposisjons-tilværelse, vil trolig Høyre, KrF og Venstre kunne godta en slik løsning, sannsynligvis også Sp.

Fins det så noen muligheter som vil kunne vippe Ap av pinnen? Jeg ser to:

- 3) Et borgerlig samarbeid med dagens fire regjeringspartier (22) med tillegg av Sp (4). Dette forutsetter nok at det av en eller annen grunn har skjedd et brudd mellom Sp og Ap, som er Sps foretrukne samarbeidspartner. Og så lenge Sp kan samarbeide med FrP i dagens konstellasjon, burde det ikke være prinsipielle hindringer for at de to partiene kan samarbeide også den veien.
- 4) En kan også tenke seg en konstellasjon mellom dagens fire regjeringspartier og FNB, noe som vil gi 28 mandater. Dette er den minst sannsynlige løsningen da det trolig vil sitte enda lenger inne for KrF og Venstre å samarbeide med FNB i tillegg til FrP enn det var å gå inn i Solberg-regjeringen.

Konklusjonen må bli at gitt denne målingens tall, er den mest sannsynlige løsningen en utvidet koalisjon med basis i dagens Ap-, FrP- og Sp-samarbeid, og da enten med KrF og evt. Venstre eller FNB. Det er fortsatt Ap som har størst manøvreringsrom og derfor må antas å være den som tar initiativ. Først hvis dette ikke lykkes, er en storkoalisjon mellom Ap, Høyre og hele eller deler av sentrum sannsynlig.

Et argument for at Wirak vil foretrekk FNB, er at han – etter å ha snudd i saken – det siste året har profilert seg på motstand mot rushtidsavgiften i den nye Bymiljøpakken som ble innført høsten 2018. Dette har han gjort på en måte som har hindret lokalpolitisk enighet om reduserte takster i rushtiden i bomringene, noe de fleste har tolket som et valgtaktisk forsøk på å demme opp for anti-bompengepartiene FNB og FrP.

En måte å lese juni-målingen er at dette så langt har vært fånyttet i og med FNBs sterke vekst. Men målingen kan også leses som at han har lyktes på den måten at Ap i Sandnes avgir færre velgere til FNB enn FrP og Høyre.

2. Stavanger

Kommunen, som er en sammenslåing av Stavanger, Rennesøy og Finnøy, er målt for tredje gang i år og for femte gang i perioden. Se den forrige analysen for historiske tall for de tre gamle kommunene og kommentarer om hvor da sammenslåingen kan innvirke politisk i den nye storkommunen.

Lokale kommunevalgmaalinger – alle med stortingsvalget 2017 som referansevalg – i perioden:

Stavanger	18. 06. 2019	11. 03. 2019	24. 02. 2019	10. 09. 2018	20. 04. 2018	K- valg 2015	K- valg 2011	18. 06. 2019	11. 03. 2019	24. 02. 2019	10. 09. 2018	20. 04. 2018	K- valg 2015	K- valg 2011
H	29,1	34,0	29,5	30,8	33,6	28,7	33,6	20	23	20	21	22	19	23
FrP	6,3	8,6	10,3	16,1	12,8	10,8	13,0	4	6	7	11	9	7	9
V	4,3	2,3	3,4	3,4	5,6	8,3	7,5	3	2	2	2	4	6	5
KrF	4,3	4,9	4,5	3,9	6,0	6,7	6,6	3	3	3	3	4	4	4
Sp	4,2	4,4	4,5	3,9	4,2	3,0	2,9	3	3	3	3	3	1	1
Ap	22,4	26,1	28,7	25,9	24,5	26,5	28,0	15	17	20	17	16	18	19
SV	5,8	7,3	5,9	5,8	5,7	4,3	3,9	4	5	4	4	4	3	3
R	4,6	4,3	4,3	3,4	2,7	1,2	1,3	3	3	3	2	2	1	1
MDG	5,6	3,8	4,3	4,1	3,1	4,9	1,2	4	3	3	3	2	4	1
PP	0,4	0,9	0,6	0,5	0,5	1,0	1,9						1	1
PDK	0,7					0,5							0	
FNB	12,0	1,8	3,2	1,9	1,1	4,0		8	2	2	1	1	3	
Andre	0,3	0,6	0,8	0,3	0,0	0,0	0,1							
								67	67	67	67	67	67	67
Byrå	Res.	Res.	Res.	Res.	Res.									
Bestiller	SA/VG	SA/VG	SA	SA	H									

Målingen preges av at Folkeaksjonen Nei til mer bompenger (FNB) nesten tredobler seg fra 2015 og legger på seg over 10 prosentpoeng fra forrige måling. Dette gjør at dagens flertallskonstellasjon med ordførerpartiet Høyre, FrP, Venstre, KrF, Sp og PP kommer i mindretall med 33 av 67 mandater.

Hvor kommer FNBs velgere fra?

Målingen viser at over halvparten av dem stemte på FrP ved storingsvalget i 2017. De andre store bidragsyterne er Høyre og Ap samt velgere som ikke stemte i 2017. Men hvor mange av de siste som faktisk vil stemme ved et kommunevalg, må anses som usikkert. FNB noterer i juni en aktiviseringsprosent blant disse på 15,4, noe som er nesten like mye som Høyre og Ap – mot rundt 2 prosent på de to foregående målingen.

Blant de øvrige partiene er det kun SV som avgir respondenter til FNB på alle de tre målingene. Men dette beror nok mer eller mindre på tilfeldigheter siden det her i de fleste tilfeller kun er snakk om enkeltrespondenter. Konklusjonen må bli at i tillegg til de store strømmene fra de største partiene, kommer det også mindre bidrag fra de fleste andre partiene.

Ikke uventet er MDG så langt det eneste partiet som ikke har avgitt respondenter til FNB.

Tabellen viser partienes avgang av stemmer til FNB så langt i år:

	FrP	H	Ap	Sp	SV	KrF	V	R	MDG	Andre	Sum
Februar	1200	325	0	196	80	0	190	0	0	0	1991
Mars	715	465	157	0	110	0	0	89	0	197	1733
Juni	3899	1649	1238	136	123	114	0	0	0	0	7159

Tabellen viser hvor stor andel av FNBS velgere som på disse målingene kommer fra hvert av de andre partiene (velgere som ikke stemte i 2017 ikke medregnet):

	FrP	H	Ap	Sp	SV	KrF	V	R	MDG	Andre
Februar	60,3	16,3		9,8	4,0		9,5			
Mars	41,4	26,8	9,1		6,3			5,1		11,4
Juni	54,5	23,0	17,3	1,9	1,7	1,6				

Her ser vi i junimålingen at noe over halvparten kommer fra FrP, nesten en av fire fra Høyre, litt over en av seks fra Ap og litt over en av tyve fra øvrige partier.

Tabellen viser hvor stor andel av sine 2017-velgere de øvrige partiene avgir til FNB samt FNBS aktivisering av velgere som ikke stemte i 2017:

	FrP	H	Ap	Sp	SV	KrF	V	R	MDG	Andre	Akt %
Februar	10,4	1,4	0,0	6,5	1,9	0,0	5,0	0,0	0	0	2,4
Mars	6,2	2,0	0,8	0,0	2,6	0,0	0,0	6,5	0,0	16,5	2,2
Juni	33,8	7,1	6,3	4,5	2,9	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4

Tallene viser at uansett hvordan en regner, er det FrP som er det store bidragsyteren til FNB. Dermed er det sannsynlig at begges valgresultat i stor grad vil avgjøres av denne konkurransen. Videre kan det synes som om Ap lekker mer til FNB jo mer partiet utover i 2019 har kommet med lokale utspill for å markere avstand til rushtidsavgift. Spørsmålet blir da om denne strategien må anses som mislykket eller om den har forebygget en enda større lekkasje. For Høyre synes det så langt som om FNB kan berøve partiet vekst fra 2015 heller enn å gi det et reelt tilbakeslag.

Målingen gir Høyre tilnærmet samme oppslutning som i 2015 og i målingene i september 2018 og februar 2019, men ned nesten 5 prosentpoeng fra den svært høye marsmålingen. Trolig var marsmålingen i høyeste laget, slik at målingen i juni delvis må tolkes som en korleksjon. Bakgrunnstallene visere partiets lojalitetsprosent lå rundt 65 på alle tre målingene. Februar- og junimålingene viser også samme antall gjerdesittere (ca. 4000), samme aktiviseringsprosent (19) og tilnærmet nøytralt netto bytteforhold mot de øvrige partiene.

Grunnen til partiets høye notering i mars var 1) vesentlig høyere aktiviseringsprosent (34) og 2) forbedret bytteforhold til de øvrige partiene med ca. 2000 stemmer. At mars-noteringen ikke ble enda høyere enn 34,0, skyldes at partiet i mars hadde ca. 1000 flere velgere på gjeldet enn både i februar og i juni. Det kan være grunn til å anta at denne ekstra andelen Høyre-velgere på gjerdet i mars utgjør en vesentlig andel av de Høyre-velgerne som i mellomtiden han funnet veien til FNB. En måte å lese juni-målingen blir da at Høyre reelt kun har lekket noen få hundre velgere til FNB siden mars ved at de fleste av de ca. 1650 velgerne som i juni oppgir FNB som preferanse enten alt hadde vandret den veien eller satt seg på gjerdet i mars.

Det er også grunn til å legge merke til at Høyres tap til FNB mer enn kompenseres av økt tilgang fra FrP og Ap:

	Fra FrP til H	Fra H til Frp	Netto	Fra Ap til H	Fra H til Ap	Netto	Netto mot FrP/Ap
Februar	1246	1115	+131	668	1045	-377	-246
Mars	2388	860	+1528	1081	976	+105	+1633
Juni	1580	116	+1465	1612	976	+636	+2101
Februar-juni			+1334			+1013	+2347

Høyres avgang til FrP har siden februar tørket inn fra over 1100 til drøyt 100 stemmer. Fra februar til mars ble tilgangen fra FrP nesten doblet. Denne er mindre i juni, men siden bevegelsen andre veien nesten er borte, er nettoen mot FrP rundt 1500 stemmer både i mars og juni.

Mot Ap har avgangen i hele perioden ligget noenlunde konstant på rundt 1000 stemmer – dog med en svakt fallende tendens. Samtidig har det fra februar til juni kommet ca. 950 flere velgere fra Ap til Høyre. Virkningen blir en nettogevinst for Høyre på i overkant av 1000 stemmer mot sin hovedkonkurrent.

At Høyre ikke ser 30-tallet også i juni, skyldes negativ velgerutveksling med de øvrige partiene:

	Fra KrF til H	Fra H til KrF	Netto	Fra V til H	Fra H til V	Netto	Fra Sp til H	Fra H til Sp	Netto	Netto mot Krf/V/Sp
Februar	231	116	+115	1282	465	+817	0	302	-302	+630
Mars	176	139	+37	538	139	+399	398	139	+259	+695
Juni	110	279	-169	152	279	-127	265	279	-14	-280
Februar-juni			-284			-944			+288	-910
	Fra SV til H	Fra H til SV	Netto	Fra MDG til H	Fra H til MDG	Netto	Fra R til H	Fra H til R	Netto	Netto mot ytre venstre
Februar	0	0	0	0	0	0	0	93	-93	-93
Mars	127	0	+127	0	302	-302	0	0	0	-175
Juni	123	139	-16	0	279	-279	0	139	-139	-434
Februar-juni			-16			-279			-46	-341

Medregnet tapet på ca. 1650 stemmer til FNB, gir dette partiet et samlet netto tap på ca. 300 stemmer i juni – mot en netto gevinst på nær 1900 stemmer i mars.

Utviklingen mot KrF og Venstre er uvanlig. Innevarsler dette et tilløp til taktisk stemmegivning for at disse to partiene ikke skal svekkes så mye at det svekker mulighetene for fortsatt Høyre-ordfører?

Avgangen til ytre venstre var tilnærmet null i februar, men synes å ha økt gradvis siden.

FrP er målingens største taper både ved å ha tapt sakseierskapet til bompengemotstanden og gjennom egen nedadgående spiral. Partiet gjorde et heller dårlig valg i 2015 med 10,8 prosent ved kommunevalget i de tre kommunen som fra 2020 vil utgjøre nye Stavanger – mot 12,8 ved det samtidige fylkestingsvalget – trolig i all hovedsak p.g.a. konkurransen fra FNB ved kommunevalget i «gamle» Stavanger (FNB stilte ikke ved fylkestingsvalget eller i nabokommunene). Så sent som i september 2018 profiterte partiet stort på sin bommotstand med 16,1 prosent, da FNB kun noterte 1,9. Siden da har det gått den veien høna sparker med partiet med noteringer på 10,3 i februar, 8,6 i mars og 6,3 prosent i juni.

Bakgrunnstallene viser svikt på nesten alle parametere:

- 1) Lojalitetsprosenten faller fra svake 43,7 i februar, via 37,8 i mars til 30,3 i juni.
- 2) Tilgangen på velgere som stemte på andre partier i 2017 har i praksis tørket helt inn.
- 3) Avgangen til FNB er i juni større enn egen lojalitet.
- 4) Sterkt økende netto overgang også til Høyre.
- 5) Andelen aktiviserte velgere som ikke stemte sist reduseres fra 9,5 i februar til 3,8 prosent i juni.

Skal en lete etter lyspunkter ville normalt lavere andel usikre velgere vært et godt tegn, men her dreier det seg om trolig i all hovedsak om velgere som har mellomlandet på gjerdet på vei til FNB. Det samme ligger trolig bak at den målte nettoovergangen til Sp er redusert med over to tredeler fra februar.

Gitt junimålingen fordeler FrPs 2017 velgere seg nå i juni som følger:

FNB	FrP	Høyre	I sofaen	Andre	Ap	Sp
33,8%	30,3%	13,7%	13,7%	4,2%	2,3%	2,1%

Neste tabell viser FrPs utvikling fra februar til juni (hadde også målingen fra september 2018 vært med, ville det sett enda mye dystre ut):

FrP	H	V	KrF	Sp	Ap	SV	R	MDG	Andre	FNB	Sum	Lojal FrP	Ikke sikker	Akt %
Februar														
Tilgang	1115	0	0	0	118	0	0	0	0		1233	5041		9,5
Avgang	1246	0	0	865	346	0	0	0	0	1200	3657		2838	
Netto	-131	0	0	-865	-228	0	0	0	0	-1200	-2424			
Mars														
Tilgang	860	0	0	0	157	0	0	0	191		1208	4361		8,5
Avgang	2388	0	0	485	242	0	0	0	231	715	4061		3103	
Netto	-1528	0	0	-485	-85	0	0	0	-40	-715	-2853			
Juni														
Tilgang	116	0	0	0	0	0	81	0	404		601	3495		3,8
Avgang	1580	0	0	242	265	0	0	0	485	3899	6471		1580	
Netto	-1464	0	0	-242	-265	0	81	0	-81	-3899	-5870			
Februar-juni	-1333			+623	-47		+81		-81	-2699	-3446	-1546	--1258	

Her ses et eksempel på hvordan kan slå ut å bruke stortingsvalg som referansevalg for kommunevalg-målinger. Summerer en partiets netto avgang til andre partier og til gjerdet og trekker fra tilgangen på velgere som ikke stemte i 2017, blir summen omtrent som partiets stemmetall i 2015 i de tre kommunene som fra 2020 vil utgjøre nye Stavanger!

Venstre øker fra 2,3 prosent i mars til 4,3 i juni. Dette er en vesentlig bedring etter tre målinger på rad på to- og tretallet, men likevel nær en halvering i forhold til valgresultatet på 8,3 prosent i 2017. Det var i all hovedsak doubling av egne usikre velgere som førte til den usedvanlig lave noteringen i mars. På de fleste andre parameterne var utviklingen fra februar til mars positiv, en utvikling som har fortsatt til juni.

Årsakene til bedringen er:

- 1) Mer en doblet lojalitetsprosent fra 20,8 i mars til 44,4 i juni.
- 2) Lekkasjen til Høyre er tettet og erstattet med et lite men positivt bytteforhold.
- 3) Lavere antall velgere på gjerdet.
- 4) Høyere aktiviseringsprosent.

I motsett retning trekker:

- 1) Fortsatt høy lekkasje til Ap.
- 2) Økende lekkasje til MDG og Sp.

Om bytteforholdet til Høyre og Ap, se tabeller under disse partiene.

Etter en liten korleksjon oppover i mars, fortsetter nedturen for KrF til 4,3 prosent – den nest laveste noteringen jeg har for partiet i Stavanger i min database – og en tilbakegang med litt over en tredel fra 2015. Dette skjer til tross for at partiet gjør det bedre på parameterne egen lojalitet og lavere andel tvilere. Grunnen er at avgangen av velgere til andre partier er stigende samtidig som tilgangen nesten har tørket inn. I mars noterte partiet positivt netto bytteforhold til Sp, SV og MDG og et lite negativt til Høyre. I juni er dette snudd om til negativt netto bytteforhold mot Venstre, FrP, Sp og Ap, mens det negative bytteforholdet til Høyre er vendt til pluss.

Senterpartiet har ligget stabilt mellom 3,9 og 4,5 prosent på målingene denne perioden. Junimålingen plasserer seg midt i dette intervallet med 4,3 prosent i juni – en nedgang på 0,2 prosentpoeng fra mars. Partiet har fra februar til juni bedret egen lojalitet med nesten 200 stemmer samtidig som antall usikre velgere er nær halvert. Dette motvirkes av at netto tilgang fra andre partier i samme periode er redusert med over 300 stemmer. Det er fra Høyre og – særlig – FrP at velgertilgangen tørker inn. Dette må antas i all hovedsak å være velgere som har vandret videre til FNB. Dermed er også Sp vesentlig bidragsyter til dette partiet selv om avgangen av egne velgere så langt ikke er målt til å overstige 200.

Økningen fra 2015 blir da 40 prosent (ikke prosentpoeng), halvparten av økningen i nabobyen Sandnes.

Ved siden av FrP er Ap målingens store taper. Partiet hadde en positiv utvikling på målingene t.o.m. februar, mens særlig fra mars til juni har fallet vært bratt fra 26,1 til 22,4 prosent. Hovedgrunnene til dette er:

- 1) Fallende lojalitet.
- 2) Økende andel egne tvilere.
- 3) Store tap til FNB og Høyre.
- 4) Sterkt fallende aktivisering av velgere som ikke stemte i 2017.

	Fra H til Ap	Fra Ap til H	Netto	Fra FrP til Ap	Fra Ap til FrP	Netto	Fra Ap til FNB	Netto mot H/FrP/FNB
Februar	1045	668	+377	346	118	+228	0	+605
Mars	976	1081	+105	242	157	+85	-157	+33
Juni	976	1612	-636	265	0	+265	-1238	-1609
Februar-juni			-1013			+37	-1238	-2214

Det netto tapet på over 1000 stemmer til Høyre skyldes altså i all hovedsak at tidligere Ap-velgere nå i stadig økende antall oppgir å foretrekke Høyre. Kan dette skyldes at Stavanger Ap synes å ha kommet under stadig større innflytelse av Sandnes-ordfører Stanley Wirak, som også er partiets fylkesleder? Wiraks innflytelse har vært særlig sterk i bompengespørsmålet, men tilslutning til Sandnes' posisjon i den saken synes heller ikke å ha bedret partiets stilling i forhold til FNB.

	Fra KrF til Ap	Fra Ap til KrF	Netto	Fra V til Ap	Fra Ap til V	Netto	Fra Sp til Ap	Fra Ap til Sp	Netto	Netto mot Krf/V/Sp
Februar	239	98	+141	588	236	+352	295	0	+295	+788
Mars	0	0	0	637	0	+637	0	491	-491	+146
Juni	110	0	+110	561	0	+561	530	354	+176	+847
Februar-juni			-31			+209			-119	+59
	Fra SV til Ap	Fra Ap til SV	Netto	Fra MDG til Ap	Fra Ap til MDG	Netto	Fra R til Ap	Fra Ap til R	Netto	Netto mot ytre venstre
Februar	262	845	-583	209	334	-125	114	432	-318	-1026
Mars	232	943	-711	0	0	0	243	334	-91	-802
Juni	342	157	+185	117	354	-237	0	531	-531	-583
Februar-juni			+768			-112			-237	+419

Her er tallene i mars så avvikende at de trolig er utslag av statistiske tilfeldigheter i forhold til flere av de andre partiene. Ser en bare på februar- og junimålingene tyder de på en høy og stabil overgang fra sentrumpartiene. Fra Venstre synes denne fortsatt å vokse noe, mens den avtar fra de to andre.

Det mest positive trekk for Ap på junimålingen er at et stort negativt bytteforhold til SV er vendt til motsatt fortegn – i hovedsak gjennom mindre avgang av egne velgere. Noen av disse synes i stedet å gå til de andre partiene på venstresiden, men samlet tap mot venstre er siden februar redusert med ca. 40 prosent.

Etter en måling på 7,3 prosent i mars, er SV tilbake på 5,8 – d.v.s. samme nivå som de tidligere målingene denne perioden. Partiet øker dermed med rundt en tredel fra valgresultatet i 2017. Løftet i mars skyldtes økt lojalitet, økt aktiviseringsprosent og ikke minst at et tidligere negativt netto bytteforhold til de andre partiene var vendt til positivt. I juni er lojaliteten igjen ned og det negative bytteforholdet dobbelt så stort som det var i februar. Det mest positive trekket med junimålingen er at aktiviseringsprosenten fortsatt øker til 11,5. Men det er trolig unaturlig høyt for et parti med en notering på under det halve. Det mest negative trekket er at et tidligere positivt netto bytteforhold til Ap er vendt til negativt.

Rødt fortsetter fremgangen og er dermed nær tredoblet fra 2015. Partiet viser økt lojalitet og høyere aktiviseringsprosent for hver måling. Fra mars til juni er det også økt tilgang fra de andre partiene. Partiet henter særlig velgere fra de andre partiene på venstresiden, men noen respondenter fra ikke-sosialistisk side er også å finne. Disse er trolig reelle, men antallet er for lite til å si noe bestemt om omfanget for hvert enkelt parti. I juni er Ap den største leverandøren fulgt av SV og MDG.

Det kan synes som om partiet er fullmobilisert – og kanskje vel så det: Egen lojalitet er unaturlig høy med stortingsvalg som referansevalg, partiet måles for andre måling på rad uten egne reserver på gjerdet og innslaget av velgere som ikke stemte i 2017 er betydelig høyere enn partiets samlede tilslutning. For gode noteringer på disse parameterne regnes ofte som risikofaktorer hver for seg – og enda mer når de opptrer samlet. Det betyr at partiet kan få problemer med å forsvare målingens nivå uten økt tilgang på nye velgere fra andre partier.

MDG har i de tidligere målingene så langt i perioden scoret under 2015-nivået. Juni-notering på 5,6 prosent er en forbedring på 1,8 prosentpoeng fra mars og samtidig 0,4 over 2015. Økningen skyldes først og fremst en skyhøy aktiviseringsprosent på 11,5. Hvor reelt er det for et parti på halve størrelsen? Ellers øker lojaliteten fra mars, men er lavere enn i februar. I juni har partiet en netto tilgang på ca. 700 nye velgere noenlunde jevnt fordelt fra Høyre, Ap og Venstre, men noe over en tredel av gevinsten tapes til Rødt. Også de tidligere målingene bekrefter at Rødt er den største avtageren av egne velgere. Tilgangen på borgerlige velgere er ny siden februar.

Av andre partier er Pensjonistpartiet representert i dagens bystyre og forsvarte plassen i 2015 med knapp margin. Noteringen i juni på skarve 0,4 prosent tyder ikke på at det skal gjenta seg. Men så sent som i mars var partiet oppe på 0,9, noe som bare er noen promille unna det som kreves for representasjon. Erfaringene viser at partiet har en tendens til å være underrepresentert på målinger. Det kan derfor ikke utelukkes at partiet kan kapre et mandat også i år. Øvrige partier kan normalt ikke regne med å ha noen sjanser i Stavanger.

Partienes utvikling på noen sentrale parametere:

Lojalitet	H	FrP	V	KrF	Sp	Ap	SV	R	MDG	Andre
Februar	66,3	43,7	37,1	60,6	45,9	70,2	64,0	64,2	64,4	60,5
Mars	64,6	37,8	20,8	65,4	46,6	65,6	68,6	75,9	46,1	50,9
Juni	64,9	30,3	44,4	71,2	51,9	58,2	57,4	88,1	52,4	32,3

Ikke sikker	H	FrP	V	KrF	Sp	Ap	SV	R	MDG	Andre
Februar	18,2	24,6	17,2	27,3	23,8	15,8	6,2	7,1	17,4	39,5
Mars	22,1	26,9	34,9	30,1	20,1	18,2	11,5	0	12,7	0
Juni	17,3	13,7	18,6	14,5	12,8	20,2	11,6	0	8,9	32,3

Akt %	H	FrP	V	KrF	Sp	Ap	SV	R	MDG	FNB
Februar	19,0	9,5	2,4	7,1	2,4	40,5	4,8	4,8	7,1	2,4
Mars	34,0	8,5	4,3	2,1	4,3	27,7	8,5	6,4	6,4	2,2
Juni	19,2	3,8	5,8	0	3,8	17,3	11,5	7,7	11,5	15,4

Den siste målingen (bak betalingsmur i Aftenbladet):

<http://www.pollofpolls.no/?cmd=Maling&gallupid=3727>

<http://www.pollofpolls.no/?cmd=Kommentarer&do=vis&kommentarid=2602>

https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/P9a346/nytt-bom-sjokk-fnb-er-tredje-stoerst-i-stavanger-paa-ny-maaling?utm_source=vgfront&utm_content=row-1

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/OngnQM/Meningsmaling-Hoyre-mister-flertallet-i-Stavanger>

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/awaw3M/Myrhol-kan-avgjore-ordforerkampen>

<https://www.aftenbladet.no/meninger/kommentar/i/K3a386/Hvem-vil-FNB-blunke-til-i-Nye-Stavanger>

<https://www.nrk.no/rogaland/bompengepartiet-fnb-kan-bli-joker-i-flere-store-byer-1.14594385>

<https://www.tv2.no/nyheter/10678603/>

Junimålingen viser, som nevnt, at dagens flertalls konstellasjon med Høyre, FrP, KrF, Venstre, Sp og PP mangler ett mandat på å bevare flertallet. Høyre har hatt ordføreren sammenhengende siden 1995, først med Leif Johan Sevland (1995-2011) og så med Christine Sagen Helgø (2011-2019). Hun søker ikke gjenvalg, og John Peter Hernes er partiets nye ordførerkandidat. Høyre og sentrum har vært koalisjonens kjerne alle disse 24 årene, men en har etter behov trukket inn også enten Ap eller FrP i et utvidet samarbeid som minimum har omfattet konstituering og budsjett.

I inneværende periode har Ap, SV, MDG og Rødt i opposisjon samarbeidet om bl.a. felles budsjettforslag. Disse presenterer seg må som et samlet alternativ med ambisjon om å overta styringen av kommunen, men ingen av målingene så langt tyder på at de har styrke til å få til dette på egenhånd. I junimålingen oppnår de 26 mandater, 8 fra flertall.

FNB er ikke med i noe formalisert samarbeid på noen side, og betegner seg selv som blokkuavhengig. Det er dog grunn til å nevne at det ved konstitueringen i 2015 samarbeidet med borgerlig side. På den måten sikret det seg selv utvalgsplasser, som det ikke hadde styrke til å skaffe seg selv, samtidig som de borgerlige fikk økt representasjon på venstresidens bekostning der FNB ikke ble representert.

I den praktiske politikken har partiet ofte støttet venstresiden i typisk velferdsspørsmål som krever økte bevilgninger og den borgerlige siden i byutviklings- og en del andre «harde» saker. Dette har fått kritikere til å mene at partiets politikk ikke henger sammen ved at det ikke har vært i stand til å vise realistisk økonomisk inndekning i sine alternative budsjettforslag der det på inntektssiden ligger nærmest de borgerlige. Denne dualismen videreføres i partiets valgprogram for neste periode.

Med sine 8 mandater har FNB etter junimålingen det som skal til for å sikre begge sidene flertall. Partiet holder så langt kortene tett til brystet, og inntrykket er at partiet er på god talefot med de sentrale aktørene i de fleste partier på begge sider.

I hjertesaken sin ligger FNB nærmest Ap av de to store partiene, men det kan være vanskelig å se for seg et forpliktende samarbeid som inkluderer både FNB og MDG – partiet som etter eget utsagn elsker bompenger.

Konkurransforholdet til FrP har ført til en del gnisninger. Men det er ikke sikkert at det vil føles like påtrengende når velgernes dom har falt. Det er også grunn til å påpeke at Høyre og sentrum ikke vil trenge et sterkt svekket FrP dersom de i stedet får med seg FNB.

Men det er trolig for enkelt å anta at FNB alene vil avgjøre ordførervalget. Hvilke andre muligheter kan tenkes?

Ap og den øvrige venstresidens ønskemål er at ett eller flere av sentrumpartiene skal skifte side og at det skal være nok til å snu flertallet. Med 26 egne mandater i juni trenges minst 8 sentrumsmandater for å få til det. Det vil kreve at alle de tre sentrumpartiene KrF, Sp og Venstre skifter side. Disse får i juni tre mandater hver. Sp vil nok lettest kunne gå til venstre, mens både KrF og Venstre har en tydelig borgerlig profil i Stavanger. Det er derfor vanskelig å se for seg at de skal slutte seg til et forpliktende samarbeid som også er avhengig av partiene ytterst til venstre. Målingene åpner fortsatt ikke for et samarbeid mellom Ap og sentrum som bytter ut ytre venstre med FNB. I tilfelle må i det minste også SV inkluderes.

Et moment som taler mot et samarbeid mellom et svekket Ap og mange andre partier, er at for å skaffe seg ordføreren vil det måtte selge ut nesten alt annet av sentrale posisjoner til samarbeidspartnerne, noe som vil begrense mulighetene til å profilere og skape tilslutning til egen politikk, og lett kan føre til intern misnøye og gnisninger.

Alle målingene så langt denne perioden gir flertall for Høyre og Ap med mellom 35 og 40 mandater (35 i juni). Disse to partiene samarbeidet sist mellom 2003 og 2011 i et bredt samarbeid der også sentrum deltok. Forut for valget i 2011 brøt Ap ut med strategi å danne et alternativt til Høyre med sikte på selv å overta makten. Personene bak denne snuoperasjonen er nå ute av politikken. Det burde dermed ikke lenger være personlige forhold som står i veien for at de to store partiene igjen skal kunne samarbeide. Høyre har åpnet for dette, men så langt uten å få positivt svar. Noe annet kan heller ikke forventes før valget – i hvert fall ikke offentlig. Hvis dette blir realiteten, vil det naturlige være det samme som 2003-11; d.v.s. et bredt samarbeid mellom Høyre, Ap og sentrum med ordfører fra Høyre.

Konklusjonen må så langt bli at så lenge Høyre forsvarer 2015-nivået, sitter partiet med flest og best kort på hånden og dermed også de største mulighetene til å stable et flertall på bena.

3. Klepp

Kommunen er målt for andre gang i år, begge gangene med stortingsvalget 2017 som referansevalg.

Klepp	24. 06. 2019	16. 03. 2019	K- valg 2015	K- valg 2011	24. 06. 2019	16. 03. 2019	K- valg 2015	K- valg 2011
H	24,4	27,7	29,0	33,6	8	9	9	11
FrP	19,5	21,9	19,4	17,2	6	7	6	6
V	2,0	1,8	4,3	4,5	0	0	1	1
KrF	10,3	12,2	15,5	16,2	3	4	5	5
Sp	13,7	13,8	12,4	10,6	4	5	4	3
Ap	12,1	13,3	16,2	16,1	4	5	5	5
SV	4,7	2,7		1,5	2	1		0
MDG	2,6	1,6	3,3		1	0	1	
R	1,0	0,5		0,4	0	0		0
FNB	9,0	0,6			3	0		
Andre	0,7	3,9				0		
					31	31	31	31
Byrå	Respons	Respons						
Bestiller	SA	SA						

FNB klarte i siste liten å stable en liste på bena i kommunen, og junimålingen gir partiet 9 prosent og 3 mandater. Dette er tre firedeler av nivået på det samtidige målingene i Stavanger og Sandnes. At partiet stiller liste i Klepp, må ses i lys av at det i lengre tid har vært diskutert en egen bomring sør på Jæren som etter at Hå trakk seg ut, var tenkt å omfatte Klepp og nabokommunen Time. Denne ble skrinlagt for noen uker siden. Likevel fikk Høyre-ordføreren fra Høyre, som støttet bomringen, mye personlig sympati etter at hun sto frem og fortalte om hvordan hun og familien hadde blitt utsatt for trakassering, trusler og vold fra bompengemotstandere.

Klepp deltok i den gamle bompengordningen på Nord-Jæren, og fikk på den måten finansiert bl.a. omkjøringsvei rundt kommunesenteret. Dertil kommer et større prosjekt i Sandnes som kleppsbuen har størst nytte av. Men kommunen er ikke med i den nye bompengordningen på Nord-Jæren som ble iverksatt i fjor høst. Dette betyr at de innbyggerne som arbeider på Nord-Jæren må betale både bompenger og rushtidsavgift der, uten å få særlig mye igjen for det. Dette var bakgrunnen for planene om en egen bompengordning for Sør-Jæren, men samordnet med ringen på Nord-Jæren slik at jærubuen i hovedsak betalte for egne prosjekter. Dermed er bompenger fortsatt et spørsmål som engasjerer i en kommune uten bomstasjoner innenfor egne grenser. Uten å ha sett bakgrunnstallene, kan det synes som om FNB samler stemmer fra alle de andre partiene – i hvert fall til høyre for SV.

Den største forskjellen fra de andre kommunene i regionen som så langt er målt i juni, er at FrP holder 2015-nivået selv om det må tåle en liten tilbakegang fra mars, trolig lekkasje til FNB. Årsaken kan være at det så langt i første rekke er FrP som har frontet bompengemotstanden i kommunen. Men det samme var også tilfelle i nabokommunen Time, der partiet blør kraftig selv uten konkurranse fra FNB. Kun fremtidige målinger og selve valget vil kunne si om denne forskjellen vil holde seg.

Det må antas at ordførerpartiet Høyre har en større lekkasje til FNB i Klepp enn hva som er målt i Sandnes og Stavanger. Videre må det antas at FNB er årsaken til at Sp – også her i motsetning til i Time – står på stedet hvil fra mars med en oppslutning kun marginalt over 2015-nivået.

Ellers viser junimålingen stort sett trekk som er gjenkjennelige fra nabokommunene.

Klepp har siden 2015 blitt styrt av koalisjonen Høyre (ordfører), KrF (varaordfører) og Sp. Junimålingen gir disse tre partiene kun 15 av 31 mandater. Dermed ryker flertallet. Den enkleste måten å løse det på vil trolig være å invitere FrP, som samarbeidet med Høyre 2011-15, med i samarbeidet. En annen løsning kan være å inkludere FNB, som fremstår med en tydelig borgerlig profil i kommunen. Et samarbeid mellom FrP og venstresiden – à la Sandnes – fremstår som mindre sannsynlig siden FrP vil være konstellasjonens største parti.

Målingen (bak betalingsmur i Aftenbladet):

<http://www.pollofpolls.no/?cmd=Maling&gallupid=3752>

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/vQV324/Far-hun-fire-nye-med-dette-kjedet>

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/naV4a5/Bom-parti-kjorer-rett-inn-i-radhuset>

<https://www.aftenbladet.no/meninger/kommentar/i/8mx9yG/Kommentar-Bompengepartiet-fyk-inn-i-Klepp-og-gir-Braut-Nese-store-utfordringar->

Om trusler m.v. mot ordføreren:

<https://www.nrk.no/rogaland/ordforer-om-bompeng-hets - -sonnen-min-ble-slengt-i-veggen-1.14566834>

<https://www.nrk.no/rogaland/ane-mari-braut-nese-fikk-drapstrussel-etter-bompeng-utspill-1.14194451>

4. Time

Kommunen er målt for andre gang i år, begge gangene med stortingsvalget i 2017 som referansevalg.

Time	24. 06. 2019	13. 03. 2019	K- valg 2015	K- valg 2011	24. 06. 2019	13. 03. 2019	K- valg 2015	K- valg 2011
H	29,1	29,3	30,0	35,2	8	8	8	10
FrP	9,4	15,9	11,3	11,7	2	4	3	3
V	2,6	2,8	4,2	5,2	1	1	1	1
KrF	11,3	9,8	14,6	14,7	3	3	4	4
Sp	16,1	12,4	12,9	12,9	4	4	4	4
Ap	21,4	21,5	19,1	15,2	6	6	5	4
SV	6,1	4,6	3,7	3,6	2	1	1	1
MDG	4,0	1,7	4,1	1,5	1	0	1	0
R		0,1						
Andre		2,0						
					27	27	27	27
Byrå	Respons	Respons						
Bestiller	SA	SA						

I min analyse av marsmålingen skrev jeg at det ikke skulle så store endringer i favør Sp, Ap, SV og MDG før et tilsynelatende solid flertall av Høyre, KrF, FrP og Venstre kunne komme i fare selv med et klart stemmeovertak for disse partiene. På junimålingen har tre av de fire opposisjonspartiene styrket seg, med mandatgevinst for SV og MDG til følge. Siden dette skjer på FrPs bekostning, er dermed posisjonens flertall redusert fra 16-11 både i 2015 og i mars til hårfine 14-13 i juni. Venstre holder sistemandatet, og FrP er nærmest til å erobre det. Heller ikke Sp er langt unna mandatgevinst.

Det mest bemerkelsesverdige med målingen er FrPs sterke tilbakegang fra mars, da partiet lå an til å gjøre et vesentlig bedre valg enn i 2017. I sin omtale av junimålingen antyder Aftenbladet at det kan ha skyldtes den inntil nylig pågående debatten om en bompengepakke for Time og nabokommunen Klepp. Det er i mellomtiden avklart at den ikke blir noe av, og avisen antyder at selv om partiet vant denne saken, opplever nå velgerne partiet nærmest som irrelevant når dets viktigste kampsak ikke lenger er aktuell politikk. Dette står i klar motsetning til Klepp der FrP beholder 2015-nivået til tross for sterk konkurranse fra FNB. Her må det altså være noe annet i tillegg som ligger bak forskjellen.

Ellers er det grunn til å merke seg at Høyre holder seg stabilt på det høye 2015-nivået til tross for at det, som ordførerparti, var den fremste talsmannen for bompenger. Her kan ordføreren personlige popularitet spille en rolle, og samtidig at det var hans kjernevelgere på hjemstedet Kverneland som ville ha hatt størst fordel av prosjektene som var tenkt finansiert med bompenger. Her opplevde en i mai sågar en demonstrasjon for bompenger!

Samtidig tar KrF inn igjen noe av det tapte fra tidligere i år da Time var blant partiets svakeste kommuner i Rogaland.

I motsetning til landstrenden og en rekke andre lokale målinger, synes Ap å ha bitt seg fast godt over 2015-nivået.

Både i mars og i omtalene av stortingsvalget i 2017 kommenterte jeg at Sp tilsynelatende har hatt store problemer med å kopiere fremgangen andre steder i de tunge landbrukskommunene på Jæren. Denne målingen er det første budet om at dette kanskje kan være i ferd med å snu.

På samme måte som i mars, bruker Aftenbladet mye spalteplass på å spekulere i mulige alternativer til sittende Høyre-ordførere, Reinert Kverneland. Her er det ikke særlig mye nytt i forhold til hva jeg

kommenterte i mars, og de fleste vil nok fortsatt regne ham som favoritt. Men politisk er Time delt inn i to klart definerte blokker, slik at hovedspørsmålet blir hvilken av disse som vinner flertall.

Målingen (bak betalingsmur i Aftenbladet):

<http://www.pollofpolls.no/?cmd=Maling&gallupid=3749>

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/dOrJA1/Time-gallup-Reinert-trenger-flere-hjelpende-hender-for-a-bli-sittende-som-ordforer----->

<https://www.aftenbladet.no/meninger/kommentar/i/kJB8mB/Timeordforaren-har-grunn-til-a-skjelva-i-buksene-men-ein-ukjent-kompliserer-valet>

5. Hå

Kommunen er målt for andre gang i år, begge gangene med stortingsvalget i 2017 som referansevalg. Hå-lista (HL) er en sammenslåing av de tidligere bygdelistene Nærbølista (NL) og Samlingslista for Søre Hå (SL).

Hå	27. 06. 2019	15. 03. 2019	K- valg 2015	K- valg 2011	27. 06. 2019	15. 03. 2019	K- valg 2015	K- valg 2011
H	17,2	18,3	19,0	19,7	6	6	6	7
FrP	7,1	9,8	8,5	9,0	2	3	3	3
V	0	1,1	0,6	1,4		0	0	0
KrF	17,9	22,9	20,0	17,2	6	8	7	6
Sp	17,3	16,3	9,0	9,6	6	6	3	3
Ap	9,0	10,2	7,6	7,4	3	4	3	3
SV	2,1	1,7	1,5	1,8	1	0	0	0
R	1,2	0,4			0	0		
MDG	0	1,6	1,2			0	0	
PDK	1,7	0,4	1,6		0	0	0	
HL	26,1	16,9			9	6		
NL			28,0	32,5			10	11
SL			3,0				1	
Andre	0,4	0,4		1,4				
					33	33	33	33

Byrå	Respons	Respons
Bestiller	SA	SA

I min analyse av marsmålingen stilte jeg spørsmål ved troverdighet i at bygdelistas Hå-lista da ble målt til kun litt over halvparten av hva dens to forgjengere fikk som resultat i 2015. Junimålingen virker i så måte betydelig mer realistisk. Den viser Hå-lista som størst, fulgt av tre jevnstore partier på 17-tallet.

Siden det tidligere som regel har vist seg at bygdelistene undervurderes i målinger, kan det fortsatt være grunn til å stille spørsmål om Hå-lista ikke reelt sett er enda et hakk sterkere enn junimålingen viser. Ser en på forskjellene mellom de to siste målingene og de seneste valgresultatene, finner vi at alle partiene avgir stemmer til bygdelistene, men at det er KrF, Sp og FrP som er de største leverandørene. Trolig satser Hå-lista på at Høyre i år skal gjøre dem selskap etter å ha ført opp en av Høyres tidligere ordfører kandidater fra en del av kommunen som ikke ble dekket av noen av bygdelistene ved forrige valg på andreplass. Men det spørs likevel hvor representativt folk i andre deler av kommunen enn Nærbø finner Hå-lista. Av dens 39 navn er 25 fra Nærbø, 7 fra Vigrestad, 4 fra Varhaug og 1 hver fra de sørligste bygdene Brusand, Ognå og Sirevåg.

Ved siden av Hå-lista, er Sp målingenes største vinner med nær en dobling fra 2015. Også Ap måles til fremgang, dog litt ned fra mars – trolig som følge av at Hå-lista nå har en mer realistisk måling.

KrF, som ble målt til fremgang i mars, er den største taperen i juni. Likevel står partiet seg betydelig bedre i Hå med tap av kun en av hver tiende velger, enn i nabokommunene og de fleste andre kommuner.

Også FrP var blant vinnerne i mars, men måles nå relativt like mye ned som i nabokommunen Time.

SV, som ved de to forrige valgene ikke har oppnådd representasjon, ligger nå an til å komme inn i kommunestyret med en svært knapp margin på 11 stemmer.

Venstre og MDG, som også stilte liste i 2015, uten å komme inn, er uten liste i år. Derimot stiller Rødt og PDK lister, men måles begge så langt for lavt til å få plass i kommunestyret.

Både i 2011 og i 2015 ble det dannet brede allianser blant partiene, etter prinsippet om at det største partiet skulle ha ordføreren og det nest største varaordføreren, mens bygdelistene ble parkert i opposisjon. Som et resultat av dette hadde Høyre ordføreren 2011-15, og KrF i inneværende periode. Men dette samarbeidet sprakk for et par år siden, da Høyre og FrP trakk seg ut. Samtidig sprakk Høyres gruppe ved at to representanter meldte overgang til Nærbølista.

I Hå-politikken kan som regel alle samarbeide med alle – i hvert fall i prinsippet – dersom en ser seg tjent med det. Samtidig kommer det ofte mer an på personkjerne enn politisk forskjeller når samarbeidskonstellasjoner skal snekres. Dette gjennomsyres også kommentarene til målingen der det kun er Sps ordførerkandidat som utelukker et samarbeid med Hå-lista. Hans siktemål blir da på en eller annen måte å gjenskape samarbeidet mellom partiene som sprakk i perioden. Det oppgis også som Høyres primærønske, men uten Ap og evt. andre partier til venstre for sentrum som måtte komme inn.

Hå-lista peker på to mulige veier til flertall, enten gjennom H og FrP, som brøt ut av samarbeidet i perioden, eller sammen med KrF og Ap. Her ser det siste alternativet mest realistisk ut ved at KrF nok er det av de store partiene som lettest kan samarbeide til begge sider. Aftenbladet spekulerer i om Hå-lista vil tilby KrF ordføreren for å få til dette.

Målingen (bak betalingsmur i Aftenbladet):

<http://www.pollofpolls.no/?cmd=Maling&gallupid=3762>

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/dOrkno/Fire-store-kjemper-om-ordforerkjedet-i-Ha>

<https://www.aftenbladet.no/meninger/kommentar/i/rAV9V3/Kommentar-Alt-kan-skje---ordforarkampen-i-Ha-er-heilt-open>

6. Eigersund

Kommunen er bykommune og regionsenter i fylkets sørligste region, Dalane, med 14.830 innbyggere pr. 1/9 2019. Dette er første gang denne perioden at kommunen måles.

Eigersund	28. 06. 2019	K- valg 2015	28. 08. 2015	K- valg 2011	28. 06. 2019	K- valg 2015	28. 08. 2015	K- valg 2011
H	21,8	20,0	21,1	26,1	7	6	6	8
FrP	19,5	16,1	18,2	13,9	6	5	6	4
V	1,3	4,2	4,1	6,4	0	1	1	2
KrF	8,1	15,1	13,3	19,4	2	5	4	6
Sp	14,7	8,2	8,9	6,5	5	3	3	2
Ap	26,1	31,9	31,2	25,2	8	10	10	8
SV	6,2	4,5	3,3	2,5	2	1	1	1
R								
MDG	2,3				1			
PDK								
Andre								
					31	31	31	31
Byrå	InFact		InFact					
Bestiller	DT		DT					

Høyre og Ap har samarbeidet siden 2011 etter prinsippet om at det største av disse to partiene skal ha ordføreren og det andre varaordføreren. Derfor her det være Høyre-ordfører 2011-15 og ordfører fra Ap siden 2015. Også i en periode for noen tiår siden samarbeidet disse to – som en reaksjon på at de opplevde sentrumpartiene som altfor kravstore.

Hvis målingen slår til, mister de flertallet. Høyres varaordfører gir uttrykk for at hvis det blir utfallet, vil han foretrekke å utvide samarbeidet med et tredje parti. Aps ordfører, derimot, er bevisst uklar og åpner både for det og andre muligheter. Med et siste tenker han nok på et rød-grønt samarbeid med Sp, SV og MDG, som etter målingen vi gi flertall med 16 mandater. Her kan også KrF tenkes å bli inkludert.

Målingen utmerker seg ved å gi fremgang til både Høyre og FrP. Dette er fortsettelse av en trend en også så ved storingsvalget i 2017 i Eigersund og nabokommunene. Høyre henter velgere fra Ap og FrP, men mest fra de som ikke stemte ved stortingsvalget i 2017. Det siste kan bety en risiko for at partiet er noe overvurdert. FrP henter flest velgere fra Høyre og Sp, altså fra de andre partiene som også går frem.

Sp er imidlertid den største vinneren med en fremgang på 6,5 prosentpoeng fra 2015. Partiet henter velgere fra de fleste andre partiene, men trolig mest fra KrF, som nær halveres.

Også Ap lekker til Sp, men mest til SV, som legger på seg med noe over en tredel. MDG stiller liste for første gang og ligger an til å kapre et mandat med en margin på kun 3 stemmer.

Venstre var tradisjonelt gjort det bedre i Eigersund enn i mange andre rogalandskommuner, men ligger nå ifølge målingen an til å falle ut av kommunestyret. En trøst kan det dog være at over halvparten av partiets tidligere velgere har satt seg på gjerdet. Dermed kan det være lettere å vinne dem tilbake, enn om de har falt ned på andre partier.

Målingen (bak betalingsmur i Dalane Tidende):

<http://www.pollofpolls.no/?cmd=Maling&gallupid=3760>

<https://www.dalane-tidende.no/politikk/eigersund/meningsmalinger/ap-og-hoyre-kan-miste-flertallet/s/5-101-220624>

<https://www.dalane-tidende.no/politikk/eigersund/meningsmalinger/egaas-om-framgangen-du-og-du-dette-var-kjekt/s/5-101-221077>

<https://www.dalane-tidende.no/politikk/eigersund/meningsmalinger/ordforeren-apner-for-a-samarbeide-med-andre-enn-hoyre/s/5-101-221074>

7. Randaberg

Kommunen ligger på fastlandet like nord for Stavanger, og vil etter at Stavanger fra nyttår slår seg sammen med Rennesøy og Finnøy ligge inneklemt med Stavanger på tre sider. Innbyggertallet pr. 1/1 2019 var 11.053. Dette er første gang i denne valgperioden at kommunen måles.

Randaberg	23. 05. 2019	<i>K- valg 2015</i>	03. 09. 2015	<i>K- valg 2011</i>	23. 05. 2019	<i>K- valg 2015</i>	03. 09. 2015	<i>K- valg 2011</i>
H	28,2	24,2	26,1	29,5	8	7	7	8
FrP	12,6	11,7	10,9	13,4	4	3	3	3
V	3,0	5,0	7,1	5,4	1	1	2	1
KrF	12,3	16,4	16,7	15,2	3	4	5	4
Sp	10,7	10,9	8,9	7,4	3	3	2	2
Ap	23,8	28,2	28,2	27,2	7	8	8	7
SV	2,4			1,9	0			0
R	1,8				0			
MDG	2,7	3,7	2,2		1	1	0	
PDK	0,6							
Andre	1,9							
					27	27	27	25
Byrå	Respons		Norfakta					
Bestiller	H		BB					

Etter valget i 2015 ble det inngått et flertallsamarbeid med Ap (ordfører), KrF (varaordfører), Venstre og MDG. Høyre, FrP og Sp, som utgjorde flertallet 2011-15, er i opposisjon. Målingen tyder på at flertallet igjen skifter ved at både Høyre og FrP går frem. Men i motsetning til de fleste andre kommuner, måles det siste opposisjonspartiet, Sp, til å stå på stedet hvil.

Høyre slutter seg her til sterke noteringer i Stavanger, og kan kanskje ha fordel ved at det som opposisjonsparti ikke på samme måte som i mange andre kommuner har behøvd å gi ansikt til bompengeringen på Nord-Jæren. Det kan derfor være denne saken som rammer Ap som har en relativ tilbakegang som er tilnærmet lik som i Stavanger. Trolig er det samme sak som forklarer FrPs fremgang i en kommune uten konkurranse fra FNB. KrF faller med en firedel, og plasserer seg dermed omtrent midt på treet blant de målte kommunene i Rogaland. Det samme gjør Venstre med tap av 2 av 5 velgere.

MDG var nykommer i kommunestyret i 2015. Målingen tyder på at partiet vil forsvare mandatet, men med mindre margin enn sist. SV er tilbake etter ikke å ha stilt liste i 2015, men uten at målingen gir mandat. Her er imidlertid marginene små, partiet mangler kun 6 stemmer på å bli representert. Det kan hende at begge disse to partiene blir skadelidende av at også Rødt opptre i målingen med 1,8 prosent uten å stille liste i kommunen. Hvis disse stemmene fordeles likelig på SV og MDG, vil SV komme inn med god margin og MDG forsvare 2015-resultatet.

Mandatet tas i tilfelle fra FrP, som holder målingens sistemandat. Dette er imidlertid ikke nok til å vippe flertallet tilbake til venstresiden. Siden både Høyre og Sp stiller med de samme listetoppene som var ordfører og varaordfører 2011-15, er det mest trolig at disse og FrP vil finne sammen igjen.

Målingen:

<http://www.pollofpolls.no/?cmd=Maling&gallupid=3681>

8. Tysvær

Kommunen ligger like øst for Haugesund, og hadde pr. 1/1 2019 11.028 innbyggere. Dette er første gang i denne valgperioden kommunen måles.

Tysvær	10. 05. 2019	K- valg 2015	10. 09. 2015	K- valg 2011	10. 05. 2019	K- valg 2015	10. 09. 2015	K- valg 2011
H	15,3	19,0	20,6	33,1	4	6	6	9
FrP	10,6	12,0	14,0	12,8	3	4	4	4
V	3,5	3,4	4,1	5,3	1	1	1	2
KrF	11,5	13,1	11,8	12,7	3	4	4	4
Sp	18,7	12,5	11,0	10,4	6	4	3	3
Ap	34,2	35,0	31,9	23,4	10	10	10	7
SV	3,5	1,8	2,2	2,2	1	0	0	0
MDG	2,1	2,1	1,9		1	0	0	
PDK		1,2	2,5			0	1	
Andre					29	29	29	29
Byrå	Norfakta		InFact					
Bestiller	TB		HA					

Etter valget i 2015 inngikk Ap og Høyre et flertallsamarbeid med 16 av 29 mandater med ordfører fra Ap og varaordfører fra Høyre. Målingen viser at Ap holder sitt svært høye 2015-nivå da det opplevde et brakvalg, mye som smitteeffekt av tilsvarende utvikling i nabokommunene Haugesund og Karmøy.

Som følge av Høyres fortsatte tilbakegang, mister denne konstellasjonen flertallet.

Sp er målingens vinner med en økning på 50 prosent (ikke prosentpoeng) fra 2015. Det meste av dette synes å tas fra borgerlig side.

KrFs tilbakegang er mindre i Tysvær enn i mange andre kommuner, f.eks. på marsmålingen i nabokommunen Haugesund. En grunn til det kan være at PDK, som trolig stjal flest stemmer fra KrF i 2015, ikke stiller liste i år.

Videre ser vi at SV doubler oppslutningen fra et nivå som ikke ga representasjon i 2015 og at MDG, som ikke ble representert i 2015, denne gangen ligger an til å komme inn med samme oppslutning.

Målingen:

<http://www.pollofpolls.no/?cmd=Maling&gallupid=3661>

9. Vindafjord

Kommunen ligger innerst på Haugalandet og ble til i 2006 ved en sammenslåing av de tidligere kommunene Vindafjord og Ølen, den siste overført fra Hordaland i 2002. Innbyggertallet pr. 1/1 2019 var 8.743. Kommunen har ikke vært målt tidligere denne valgperioden.

Vindafjord	20. 05. 2019	<i>K- valg 2015</i>	25. 08. 2015	15. 05. 2015	15. 09. 2014	<i>K- valg 2011</i>	10. 05. 2019	<i>K- valg 2015</i>	25. 08. 2015	15. 05. 2015	15. 09. 2014	<i>K- valg 2011</i>
H	13,0	12,1	17,4	17,1	23,3	21,2	3	3	5	4	6	5
FrP	7,4	8,7	8,5	9,8	10,2	10,9	2	2	2	3	3	3
V		8,4	4,6	4,6	1,7			2	1	1	0	
KrF	10,1	11,1	11,7	11,4	10,8	10,8	3	3	3	3	3	3
Sp	45,2	40,0	32,4	32,5	31,3	31,8	12	10	8	8	8	8
Ap	13,5	11,7	18,3	17,7	17,9	16,7	4	3	5	5	5	4
SV	5,7	4,6	5,0	2,7	2,4	4,1	1	1	1	1	0	1
MDG	2,6		0,0	0,0	0,7		0				0	
Andre	2,4	3,5	2,2	4,2	1,7	4,4		1	0	0	0	1
							25	25	25	25	25	25
Byrå	Norfakta		Norf.	Norf.	Norf.							
Bestiller	Grannar		Gr.	Gr.	Gr.							

Vindafjord er en av de fremste senterpartibastionene i Rogaland og har ikke vært under 30 prosent av stemmene siden dagens kommune så dagens lys. Målingen viser en videre fremgang fra 40 prosent i 2015 til 45 prosent. Dermed mangler partiet bare ett mandat på rent flertall. Flertallskonstellasjonen etter valget i 2015 består av Sp, Ap og KrF. Med denne målingen blir det fortsatt Sp-styre, og partiet kan selv velge hvem det vil samarbeide med.

Det største utslaget på målingen utgjøres av at Venstre, som fikk 8,5 prosent av stemmene i 2015, ikke stiller liste. Det er trolig spredningen av de tidligere venstrevelgerne som gjør at partier som Høyre og Ap måles med fremgang fra 2015 og at FrP og KrFs tilbakegang synes å være mindre enn i mange andre kommuner.

Målingen (bak betalingsmur i Grannar):

<http://www.pollofpolls.no/?cmd=Maling&gallupid=3671>

<https://grannar.no/2019/05/senterpartiet-har-aldri-statt-sa-sterkt-for-2/>

10. Sauda

Kommunen ligger innerst i Ryfylke, og var tidligere ansett som en av landets mest typisk ensidige industristeder, men har de seneste tiårene utviklet et mer allsidig næringsgrunnlag. Innbyggertallet pr. 1/1 2019 var 4.597.

Sauda	16. 04. 2019	<i>K- valg 2015</i>	08. 09. 2015	23. 09. 2014	09. 10. 2012	<i>K- valg 2011</i>	16. 04. 2019	<i>K- valg 2015</i>	08. 09. 2015	23. 09. 2014	09. 10. 2012	<i>K- valg 2011</i>
H	13,0	15,8	20,4	30,0	25,4	23,8	3	3	4	6	5	4
FrP	3,5			9,2	6,8	6,9				2	1	1
V	0,8	2,3	3,8	2,5	3,4	4,1		0	1	0	0	1
KrF	3,1	5,1	6,4	7,4	8,2	6,8		1	1	1	2	1
Sp	51,3	44,7	29,4	11,1	8,9	8,5	10	9	5	2	2	2
Ap	24,4	28,0	36,2	34,9	42,6	45,3	5	5	7	7	8	9
SV	3,8	3,9	3,8	3,7	4,5	4,6	1	1	1	1	1	1
Andre							19	19	19	19	19	19
Byrå	Norfakta		Norf.	Norf.	Norf.							
Bestiller	Ryfylke		Ryf.	Ryf.	Ryf.							

Senterpartiet gjorde et brakvalg i 2015 i denne tidligere arbeiderpartibastionen og gikk fra 8,5 til 44,7 prosent av stemmene. Målingen viser videre fremgang til 51,2 prosent og dermed rent flertall. Dette er ikke mindre imponerende i lys av at partiet «bare» oppnådde 19,5 prosent ved stortingsvalget i 2017. Den nye fremgangen skjer i første rekke på Aps bekostning. En skal ikke lenger tilbake enn 2007 for å finne Ap med rent flertall med 51,8 prosent. Denne målingen gir altså partiet under halvparten av dette.

Gitt denne målingen ligger Høyre an til å bli det eneste av regjeringspartiene som kommer inn i kommunestyret. Så sent som i perioden 2011-15 var alle de fire partiene representert, men ved valget i 2015 stilte ikke FrP liste mens Venstres oppslutning ikke var nok til mandat. Nå synes KrF å følge samme veien. FrP er derimot tilbake med liste, men målingen gir med liten margin ikke denne nok tilslutning til å komme tilbake i kommunestyret.

Flertallskonstellasjonen etter valget i 2015 består av Sp, Ap og KrF.

Målingen (bak betalingsmur i Ryfylke):

<http://www.pollofpolls.no/?cmd=Maling&gallupid=3638>

<http://www.pollofpolls.no/?cmd=Kommentarer&do=vis&kommentarid=2574>

<https://ryfylke.net/2019/04/11/senterpartiet-forsterkar-posisjonen-i-sauda/>

11. Tilleggsspørsmål om bompenger

Samtidig med junimålingene i Stavanger, Sandnes, Klepp, Time og Hå ble det også stilt tilleggsspørsmål om velgernes holdninger til bompenger.

I Stavanger og Sandnes gikk spørsmålet på rushtidsavgiften som ble innført høsten 2018. Takstene for personbil er kr. 44 i kr. 22 utenom rushtiden. Svarene er som følger:

Svaralternativ	Stavanger	Sandnes
Rushtidsavgiften bør beholdes som i dag	27%	16%
Rushtidsavgiften bør reduseres	26%	22%
Rushtidsavgiften bør fjernes	42%	59%
Ikke sikker	5%	4%

Alternativet med reduserte takster viser til et forslag fremsatt av det politiske flertallet i Stavanger, Sola og fylkeskommunen om å redusere påslaget i rushtiden til det halve samtidig som perioden for rushtidsavgift om ettermiddagen reduseres med en halvtime. Ny takst i rushtiden blir da kr. 33.

Tallene viser at uansett hvordan en tolker svarene i Sandnes, kan det ikke være tvil om at ordfører Wirak i dette spørsmålet er i takt med folkemeningen i hjembyen.

Svarene i Stavanger kan derimot leses på to måter, enten som et forsvar for at rushtidsavgiften på en eller annen måte bør beholdes – 53% - eller at den enten bør reduseres eller fjernes – 68%.

For Stavanger er det offentliggjort tall brutt ned på partipreferanse for det første svaralternativet altså at rushtidsavgiften beholdes uendret på dagens nivå (i prosent av partiets velgere):

	V	MDG	R	SV	H	Ap	KrF	Sp	FrP
Rushtidsavgiften beholdes uendret	63	61	42	38	27	27	27	24	16

Det er ikke oppgitt tall for FNB på dette svaralternativet. Til gjengjeld opplyses det – ikke uventet – at 83 prosent av partiets velgere vil fjerne avgiften helt.

Her ser vi altså at de to store partiene, Høyre og Ap, ligger helt likt med befolkningen som helhet, og også KrF og Sp er i samme sjiktet.

Om dette spørsmålet (bak betalingsmur i Aftenbladet):

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/JoLbzb/Stavanger-Flertall-for-rushtidsavgift>

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/9vx37g/-Sandnes-6-av-10-vil-ikke-ha-rushtidsavgift>

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/g7rkd1/Samferdselsjef--Ikke-veldig-overraskende>

I Klepp, Time og Hå er spørsmålet: Kommunestyrene i Klepp og Hå kommuner har gått mot innføring av by bomring på Jæren. Er du enig eller uenig i dette vedtaket?

	Time	Klepp	Hå
Enig	55%	66%	66%
Uenig	34%	24%	21%
Ikke sikker	11%	11%	13%

Hå kommune trakk seg fra planene i 2018. Disse ble endelig skrinlagt etter vedtak i Klepp kommunestyre i mai 2019 etter å ha gjort motsatt vedtak et par uker før. Saken kom til ny behandling fordi Time kommune hadde gått inn for en endret bomplassering som ville svekke inntektene, og det var krav om likelydende vedtak i begge kommunene.

Målingen viser omtrent to tredels motstand i Klepp og Hå. Her er det mellom hver fjerde og hver femte velger som er tilhenger.

I Time er andelen tilhengere 10 prosentpoeng høyere enn i nabokommunene og andelen motstandere tilsvarende lavere. Denne forskjellen kan forklares med at det var timebuen som ville hatt størst nytte av de viktigste prosjektene som var tenkt finansiert med bompenger.

Om dette spørsmålet (bak betalingsmur i Aftenbladet):

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/1nxRXX/Ny-maling-To-av-tre-i-Klepp-og-Ha-mener-det-var-rett-a-skrote-en-ny-bomring>

12. Oppsummering

Det viktigste trekket i de nye målingene i juni er at FNB synes å etablere seg som et mellomstort parti i alle kommunene det stiller liste, men ikke på et like høyt nivå som f.eks. i Bergen. Dette er så langt målt i Stavanger, Sandnes og Klepp. Partiet stiller også lister i Sola og ved fylkestingsvalget, men der er de ferskeste målingene fra før partiets gjennombrudd.

I denne og de følgende tabellene er kommuner med målinger i juni merket med grønt, kommuner med siste måling i april og mai med blått og kommuner med siste måling i mars med rødt. I kolonnene for relativ endring er 1 lik partiets 2015-resultat.

FNB	Måling 2019	K-valg 2015	Absolutt endring	Relativ endring	FrP	Måling 2019	K-valg 2015	Absolutt endring	Relativ endring
Sandnes	12,4		+12,4		Sauda	3,5	0	+3,5	>
Stavanger	12,0	4,0	+8,0	3,00	Eigersund	19,5	16,1	+3,4	1,21
Klepp	9,0		+9,0		Sola	19,8	16,5	+3,3	1,20
Sola	2,2		+2,2		Haugesund	16,1	14,0	+2,1	1,15
					Randaberg	12,6	11,7	+0,9	1,08
					Klepp	19,5	19,4	+0,1	1,01
					Karmøy	19,1	19,7	+0,6	0,97
					Tysvær	10,6	12,0	-1,4	0,88
					Vindafjord	7,4	8,7	-1,3	0,85
					Hå	7,1	8,5	-1,4	0,83
					Time	9,4	11,3	-1,9	0,83
					Stavanger	6,3	10,8	-4,5	0,58
					Sandnes	13,5	23,6	-10,1	0,57

I Stavanger og Sandnes er det i første rekke FrP som blør velgere til FNB, men i Klepp synes FrP så langt i hovedsak bare å av avgitt velgere partiet selv har tjent siden 2015 på egen bompengemotstand. Med unntak av Eigersund, Klepp og Randaberg, er FrP målingenes fremste taper – også i Time og Hå der partiet ikke har konkurranse fra FNB. I tillegg lekker partiet kraftig også til Høyre i Stavanger. I både Stavanger og Sandnes ligger partiet an til å tape mer enn 40 prosent av velger.

For Høyre er bildet blandet, men i sum positivt. Det er en av de store leverandørene til FNB, samtidig klarer det å bevare et høyt 2015-nivå både i Stavanger og Time, til tross for at det i begge kommuner som ordførerparti har fremstått som den fremste forsvarene av bompenge og rushtidsavgift. Derimot synes samme posisjon å gi tap i Klepp. I Sandnes ligger partiet an til å løfte seg noe fra det begredelige 2015-valget, men mindre enn målingene tidligere i år tydet på. Det skyldes trolig konkurranse fra FNB. Samtidig måles partiet til fremgang posisjon i Eigersund og i opposisjon i Randaberg, begge kommuner uten konkurranse fra FNB.

Høyre	Måling 2019	K-valg 2015	Absolutt endring	Relativ endring	Ap	Måling 2019	K-valg 2015	Absolutt endring	Relativ endring
Karmøy	27,0	18,3	+8,7	1,48	Hå	9,0	7,6	+1,4	1,18
Haugesund	30,2	22,3	+7,9	1,35	Vindafjord	13,5	11,7	+1,8	1,15
Sandnes	19,5	15,1	+4,4	1,29	Time	21,4	19,1	+2,3	1,12
Randaberg	28,2	24,2	+4,0	1,17	Sola	18,7	17,0	+1,8	1,10
Eigersund	21,8	20,0	+1,8	1,09	Tysvær	34,2	35,0	-0,8	0,98
Vindafjord	13,0	12,1	+0,9	1,07	Sauda	24,4	28,0	-3,6	0,87
Stavanger	29,1	28,7	+0,4	1,01	Stavanger	22,4	26,5	-4,1	0,85
Time	29,1	30,0	-0,9	0,97	Randaberg	23,8	28,2	-4,4	0,84
Hå	17,2	19,0	-1,8	0,91	Eigersund	26,1	31,9	-5,8	0,81
Sola	34,2	38,1	-3,9	0,90	Klepp	12,1	16,3	-4,2	0,74
Klepp	24,4	29,0	-4,6	0,84	Haugesund	29,6	40,2	-10,6	0,74
Sauda	13,0	15,8	-2,8	0,82	Sandnes	22,8	35,9	-13,1	0,64
Tysvær	15,3	19,0	-3,7	0,81	Karmøy	21,0	33,4	-12,4	0,63

Ap er i tillegg til FrP den største taperen i juni i forhold til målingene tidligere i år. Dette ses særlig i alle kommunene med FNB-liste – og mest i Sandnes, der partiet har ordføreren og partiet ligger an til

å tape hver tredje velger. Etter å ha snudd i saken, har ordfører Wirak i Sandnes selv markert seg som motstander av rushtidsavgiften, men det synes så langt ikke å ha hjulpet – kanskje fordi mange oppfatter det som opportunistisk. Ellers ser en, med unntak av Tysvær, at partiet taper relativt mest der det har ordfører. Dette var til gjengjeld kommuner hvor partiet gjorde til dels eksepsjonelt gode valg i 2015, og resultater det kanskje ikke realistisk sett kunne forvente å forsvare. Sammenlignes tallene med 2011, blir dermed bildet ikke like dramatisk.

Jeg har tidligere flere ganger bemerket manglende fremgang for Sp i de tunge jordbrukskommunene på Jæren. Junimålingene for Hå og Time kan tyde på at dette nå er på gang, og at det kun er konkurranse fra FNB som gjør at ikke også Klepp viser samme tendens. Men også i Randaberg, som ikke er så ulik Klepp, står Sp på stedet hvil. I bykommunene Sandnes og Eigersund fortsetter partiet å vokse, mens det i Stavanger synes å ha funnet et stabilt leie mellom ett og halvannet prosentpoeng over 2015-nivået. I de to bastionene Sauda og Vindafjord, med resultater på 40-tallet i 2015, fortsetter fremgangen, men på dette nivået blir den relative fremgangen mer beskjeden.

Sp	Måling 2019	K-valg 2015	Absolutt endring	Relativ endring	KrF	Måling 2019	K-valg 2015	Absolutt endring	Relativ endring
Hå	17,3	9,0	+8,3	1,92	Vindafjord	10,1	11,1	-1,0	0,91
Sandnes	8,5	4,7	+3,8	1,81	Hå	17,9	20,0	-2,1	0,90
Eigersund	14,7	8,2	+6,5	1,79	Tysvær	11,5	13,1	-1,6	0,88
Haugesund	3,4	1,9	+1,5	1,79	Karmøy	12,0	15,1	-3,1	0,79
Karmøy	7,5	4,3	+3,2	1,74	Time	11,3	14,7	-3,4	0,77
Tysvær	18,7	12,5	+6,2	1,50	Randaberg	12,3	16,4	-4,1	0,75
Stavanger	4,2	3,0	+1,2	1,40	Sandnes	6,8	9,4	-2,6	0,72
Time	16,1	12,9	+3,2	1,25	Haugesund	3,8	5,3	-1,5	0,72
Sola	6,6	5,5	+1,1	1,20	Klepp	10,3	15,5	-5,2	0,66
Sauda	51,3	44,7	+6,6	1,15	Stavanger	4,3	6,7	-2,4	0,64
Vindafjord	45,2	40,0	+5,2	1,13	Sauda	3,1	5,1	-2,0	0,61
Klepp	13,7	12,4	+1,3	1,10	Eigersund	8,1	15,1	-7,0	0,53
Randaberg	10,7	10,9	-0,2	0,98	Sola	4,8	9,4	-4,6	0,51

Med unntak av Time, måles KrF videre ned i forhold til målingene i februar/mars. Men det er store forskjeller, mens partiet i Hå, Tysvær og Vindafjord ser ut til å miste kun rundt 1 av 10 velgere, er det tap av mellom en firedel og nær halvparten av velgere i de andre nymålte kommunene. Aller størst er tapet i Eigersund. Deretter kommer Sauda, der partiet gjennom en mannsalder bidro til å holde Ap ved makten – selv når SV fikk nok av Aps påståtte maktfullkommenhet.

Med unntak av Tysvær, viser alle de nye målingene til dels stor tilbakegang for Venstre. Partiet ligger an til å falle ut av kommunestyrene i Hå og Vindafjord, der det ikke stiller liste i år, og i Karmøy, Klepp og Eigersund. Hvis nedgangen fortsetter, kan det samme skje også i flere andre kommuner der partiet holder mandatene med små marginer.

Venstre	Måling 2019	K-valg 2015	Absolutt endring	Relativ endring	SV	Måling 2019	K-valg 2015	Absolutt endring	Relativ endring
Tysvær	3,5	3,4	+0,1	1,03	Klepp	4,7	0	+4,7	>
Sandnes	2,4	3,0	-0,6	0,80	Randaberg	2,4	0	+2,4	>
Time	2,6	4,2	-1,6	0,62	Sola	5,0	1,7	+3,3	2,94
Haugesund	3,0	4,9	-1,9	0,61	Tysvær	3,5	1,8	+1,7	1,98
Randaberg	3,0	5,0	-2,0	0,60	Sandnes	4,6	2,4	+2,2	1,92
Sola	2,3	4,2	-1,9	0,55	Karmøy	4,5	2,4	+2,1	1,88
Stavanger	4,3	8,3	-4,0	0,52	Haugesund	6,0	3,5	+2,5	1,71
Klepp	2,0	4,2	-2,2	0,48	Time	6,1	3,7	+2,4	1,65
Sauda	0,8	2,3	-1,5	0,35	Hå	2,1	1,5	+0,6	1,40
Eigersund	1,3	4,2	-2,9	0,31	Eigersund	6,2	4,5	+1,7	1,38
Karmøy	0,6	2,6	-2,0	0,23	Stavanger	5,8	4,3	+1,5	1,35
Hå	0	0,6	-0,6	0,00	Vindafjord	5,7	4,6	+1,1	1,24
Vindafjord	0	8,4	-8,4	0,00	Sauda	3,8	3,9	-0,1	0,98

SV måles opp i alle kommuner, unntatt Sauda, der det holder stillingen. Dette betyr at partiet igjen ligger an til å bli representert i Hå, Klepp og Tysvær – trolig også i Randaberg. Målingene vitner imidlertid om at partiet begynner å merke sterkere konkurranse fra de andre partiene ytterst til venstre – særlig i de store byene.

Rødt er i inneværende periode kun representert i Stavanger bystyre. Hvis målingene slår til, kan det i tillegg også kunne komme inn i en del av de andre større og mellomstore kommunene, samt øke representasjonen i Stavanger. Partiet tar i første rekke stemmer fra de andre partiene på venstresiden.

Rødt	Måling 2019	K-valg 2015	Absolutt endring	Relativ endring	MDG	Måling 2019	K-valg 2015	Absolutt endring	Relativ endring
Sola	2,4	0	+2,4	>	Vindafjord	2,6	0	+2,6	>
Randaberg	1,8	0	+1,8	>	Eigersund	2,3	0	+2,3	>
Klepp	1,0	0	+1,0	>	Sandnes	4,0	2,8	+1,2	1,43
Haugesund	3,0	0,4	+2,6	7,50	Karmøy	2,5	1,9	+0,6	1,32
Sandnes	2,9	0,7	+2,2	4,14	Tysvær	2,6	2,1	+0,5	1,24
Stavanger	4,6	1,2	+3,4	3,83	Stavanger	5,6	4,9	+1,7	1,14
Karmøy	1,5	0,4	+1,1	3,75	Sauda	0	0		
Hå	0	0			Time	4,0	4,1	-0,1	0,98
Time	0	0			Haugesund	3,2	3,6	-0,4	0,89
Eigersund	0	0			Klepp	2,6	3,3	-0,7	0,79
Tysvær	0	0			Randaberg	2,7	3,7	-1,0	0,73
Vindafjord	0	0			Sola	1,8	2,5	-0,7	0,72
Sauda	0	0			Hå	0	1,2	-1,2	0,00

MDG slutter seg til den nasjonale trenden på den måten at det i kommuner som er målt flere ganger det siste halvåret, noterer fremgang fra de tidlig til de senere målingene. Men fortsatt er bildet for partiet høyst blandet med fremgang kun i rundt halvparten av de målte kommunene og tilbakegang i like mange. Det kan tyde på at MDG har det tyngre i Rogaland enn i andre deler av landet.

I neste tabell er den seneste målingen i alle de 13 målte kommunene summert og sammenlignet med valgresultatet i de tilsvarende kommunene ved kommunevalget i 2015. Deretter er det beregnet et tenkt kommunevalgresultat for Rogaland som helhet gitt samme relative endringer i de ti gjenstående kommunene. Dette fremkommer i de to kolonnene ytterst til høyre. I disse beregningene er det forutsatt samme antall avgitte stemmer i 2019 som i 2015.

	Stemmer 13 (16) kommuner 2015	Prosent 13 (16) kommuner 2015	Stemmer 13 kommuner 2019	Prosent 13 kommuner 2019	Endring	Relativ endring (2015 = 1)	Stemmer alle kommuner 2015	Prosent alle kommuner 2015	Stemmer alle kommuner 2019	Prosent alle kommuner 2019
H	44633	23,9	48113	25,8	+1,9	1,08	48122	23,3	51874	25,2
FrP	27081	14,5	22032	11,8	-2,7	0,81	29266	14,2	23810	11,5
V	10085	5,4	5102	2,7	-2,7	0,51	10699	5,2	5414	2,6
KrF	18659	10,0	13633	7,3	-3,7	0,73	22598	11,0	16511	8,0
Sp	12078	6,5	17267	9,2	+2,7	1,43	15310	7,4	21888	10,6
Ap	52143	27,9	40944	21,9	-6,0	0,79	56928	27,6	44701	21,7
SV	6043	3,2	9474	5,1	+1,9	1,57	6141	3,0	9628	4,7
R	1114	0,6	5090	2,7	+2,1	4,57	1114	0,5	5090	2,5
MDG	6177	3,3	6994	3,7	+0,4	1,13	6460	3,1	7314	3,5
PP	1456	0,8	652	0,3	-0,5	0,45	1456	0,7	652	0,3
PDK	1175	0,6	831	0,4	-0,2	0,71	1287	0,6	910	0,4
FNB	2524	1,4	12409	6,6	+5,2	4,91	2524	1,2	12409	6,0
Lokale	3639	1,9	3187	1,7	-0,2	0,79	4271	2,1	3740	1,8
Andre	0	0,0	1014	0,5	+0,5	>	0	0,0		1,1

Dette gir følgende landstrend gitt at resten av landet følger samme utvikling som Rogaland:

	H	FrP	V	KrF	Sp	AP	SV	R	MDG	Andre	Sum
K-valg Norge 2015	23,2	9,5	5,5	5,4	8,5	33,0	4,1	2,0	4,2	4,6	100,0
Landstrend k-målinger Rogaland 2019	25,6	7,7	2,8	3,9	12,2	26,1	6,4	9,1	4,7	9,7	108,2
PoP k-valg uke 26 2019	20,9	8,6	3,4	3,6	14,0	23,3	7,1	3,2	6,7	13,0	103,8
Gj.snitt nasjonale k-målinger juni 2019	21,7	8,4	3,0	3,6	12,3	25,3	6,1	4,8	6,1	8,8	100,0

Når summen overstiger 100 prosent nasjonalt både i denne beregningen og i Poll of Polls kommunevalg, skyldes det i hovedsak at denne beregningsmåten gir FNB og de andre bompengelistene (her medregnet under Andre) samme oppslutning over hele landet som i summen av de målte kommunene, noe som er en umulighet da disse kun stiller liste i et lite antall kommuner – som alle er målt i år.

Også Rødts landstrend blir med denne beregningsmåten alt for høy, da partiet i 2015 kun var et marginalt fenomen i de fleste rogalandskommunene.

Av de andre partiene er det først og fremst Høyre som ser ut til å kunne gjøre det bedre i Rogaland enn i landet som helhet, men her må en ta høyde for at partiets to beste målinger i Rogaland er fra mars. Hvis disse to kommunene følger den nasjonale trenden med at partiet kjøles ned, vil forskjellen bli mindre.

Samtidig ser vi at MDGs går mindre frem og Venstre og FrP mer tilbake i Rogaland enn i landet som helhet. Som vist i denne analysen skyldes dette for FrPs del i hovedsak større konkurranse fra FNB i Rogaland.

Ellers ligger Ap, SV og KrF i Rogaland litt over det som måles i landet som helhet.

Sp er det eneste partiet som plasserer seg omtrent likt i Rogaland som i landet som helhet. Men, som jeg har vist i denne analysen, gir de seneste målingene partiet jevnt over større fremgang enn de noe eldre. Dermed kan partiets trend i Rogaland være noe undervurdert.

Så får fremtidige målinger, og ikke minst valgresultatet i september, vise hvor godt meningsmålerne treffer. Gitt de store endringene fra målingene tidligere i år, må det forventes at noen av disse tendensene vil bli videreført og forsterket frem mot valget – og andre død ut og kanskje reverseres. Her blir et opplagt spenningsmoment om bompengemotstanden representert ved FNB og de andre bompengelistene, klarer å holde koken helt til valget.

Og erfaringsmessig dukker det i løpet av valgkampens mest intense uker ofte opp nye trender som ikke kunne leses ut av noen målinger før sommerferien.